

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL**

Seduta tas-27 ta' April, 2012

Citazzjoni Numru. 283/1994/1

Sebastian Muscat u John Muscat

Vs

Maria Grazia mart Alfred Borg, Mikiel Muscat u I-Avukat Dr John Mizzi u I-Prokurator Legali Rowena Grima b'digriet tat-28 ta' Marzu 1994 gew nominati bhala kuraturi deputati biex jirraprezentaw lill-assenti Joseph Muscat u Maria Victoria Borg u Christian Samuel Borg li ssejhu fil-kawza b'digriet tad-19 ta' Novembru 2008

Din hi kawza li bdiet fl-1 ta' Marzu 1994, u li permezz tagħha l-atturi qegħdin ifittxu li jwettqu ftehim li sar fil-15 ta' Jannar 1992 u li permezz tieghu sar qbil dwar kif kellha tinqasam proprjeta wara li nqala' dizgwid dwar il-wirt tal-mejta Maria Muscat xebba Fenech. L-ghan ta' din il-kawza hi sabiex il-konvenuti jigu kkundannati jersqu ghall-

pubblikazzjoni tal-kuntratt li fih jigi rifless dak pattwit fil-ftehim tal-15 ta' Jannar 1992.

Sebastian, John, Maria Grazia u Joseph Muscat huma ahwa u wlied Mikel u Maria konjugi Muscat. Maria Grazia Muscat mietet fis-26 ta' Settembru 1979. Permezz tal-ftehim fuq imsemmi l-partijiet ftehemu s-segwenti :-

- ‘1. *Maria Grazia mart Alfred Borg għandha zzomm għas-saldu ta’ sehemha mill-wirt u tal-pretenzjoni tagħha ghall-serviġi rezi lill-genituri tagħha r-rikavat kollu mill-bejgh, għajnejha konkjuż tal-fond 16, Graziella House, Fontanier Street, Qormi;*
  2. *Il-partijiet kollha li ma deherux fuq l-att tat-trasferiment jobbligaw ruħhom li jirratifikaw l-bejgh u trasferiment tal-fuq imsemmi fond;*
  3. *Il-partijiet jiftehmu li għas-saldu tal-pretenzjoni ta’ John, Sebastian u Joseph ahwa Muscat ghall-sehem mill-wirt għandu jigi assenjat lill dawn indivizament bejniethom mill-partijiet l-ohra l-fond ossija hanut 102 u 103A u 103B, St Sebastian Street, Qormi b’dan li għandu jibqa riservat favur Mikel Muscat l-uzufrutt fuq dan il-fond tul-hajtu;*
  4. *Il-partijiet jobbligaw ruħhom li jassenjaw lill-Mikel Muscat għas-saldu tal-pretenzjonijiet tieghu mill-wirt il-fond 112 San Bartolomew Street, Qormi, u l-fond numru 6 Naqra Lane Birzebbugia bil-għus u pertinenzi tieghu (illum numru 104);*
  5. *Salv il-premess il-partijiet jiddikjaraw li ma għandhom pretenzjonijiet kontra xulxin.*
  6. *Il-partijiet jaqblu li dan il-ftehim għandu jigi inkorporat f'att pubbliku skond kif rikjest mill-ligi fi zmien tlett xħur mill-lum.*
  7. *Il-partijiet jaqblu li l-ispejjeż tal-kuntratt u dawk tal-kawzi li saru bejn il-partijiet għandhom jigu sopportati nofs mill-missier u nofs mill-ulied bejniethom’.*
- Fit-2 ta' Novembru 1993 il-partijiet iffirmaw li qeqhdin ‘....ingeddu l-ftehim tagħna tal-15 ta’ Jannar 1992.’.
- Fit-twegiba guramentata li kienu pprezentaw Maria Grazia u Mikel Muscat kienu ddikjaraw :-
- ‘Illi kienu l-istess atturi li taw diversi appuntamenti lil-konvenuti biex jigi pubblikat il-kuntratt bazat fuq il-konvenju msemmi, izda l-konvenuti kienu jmorru ghall-appuntament għal-xejn, billi ma jidhrux l-istess atturi, u

ghalhekk il-konvenuti m'għandhomx ibagħatu l-ispejjez ta' dawn il-proceduri.'.

Hu għalhekk evidenti li dawn il-konvenuti ma kien ux qegħdin joggezzjonaw għat-talba.

Mikiel Muscat miet fl-20 ta' Marzu 1998 u nhattru Dr Anthony Cutajar u l-Prokuratur Legali Veronica Rossignaud bhala kuraturi biex jirraprezentaw il-wirt. Fl-14 ta' Novembru 2008 il-kuraturi ipprezentaw nota tal-eccezzjonijiet u ddikjaraw li m'humiex edotti mill-fatti. M'hemmx prova li wara dawn is-snin kollha xi hadd accetta l-wirt ta' Muscat. Jidher li fil-15 ta' Marzu 1998 Muscat kien għamel testament fejn illimita ruhu biex jiddisponi b'legat. F'nota prezantata fit-30 ta' Jannar 2009 l-attur ppremettew li l-legatarji (Maria Victoria Borg u Christian Samuel Muscat) kienu tilfu d-drittijiet tagħhom. Pero m'hux il-kompli ta' din il-qorti sabiex titratta din il-materja.

Il-konvenut l-iehor Joseph Muscat suppost kienu qegħdin jidhru għalihi kuraturi nominati b'digriet tat-28 ta' Marzu 1994. Tista' tghid li fil-kors tal-proceduri l-partcipazzjoni tagħhom kienet ffit li xejn. Fin-nota tal-eccezzjonijiet illimitaw ruhhom biex ighidu li m'humiex edotti mill-fatti u għalhekk m'humiex f'posizzjoni li jikkontestaw it-talbiet attrici. Hu minn li dak li ddikjaraw ma jfissirxi xi ammissjoni, pero' min-naha l-ohra ma ressqu l-ebda raguni valida għalfejn din il-qorti m'għandix tilqa' t-talbiet tal-atturi.

Il-qorti hi tal-fehma li għandha tibbaza d-deċiżjoni fuq id-difiza kif giet proposta mill-konvenuti. M'hijiex tal-fehma li ex officio għandha tindaga jekk il-ftehim tal-15 ta' Jannar 1992 kienx għadu jorbot meta saret il-kawza fl-1 ta' Marzu 1994.

Fid-denunzja li saret fil-25 ta' Jannar 1980 mill-konvenuta wara l-mewt tal-omm (fol. 27) jingħad li fil-wirt kien hemm dawn l-immobbli li kienu jiġi informaw parti mill-komunjoni tal-akkwisti:-

- i. 112, Triq San Bartolomew, Hamrun ;
- ii. Utile dominju perpetwu tal-fond 6, Noqra Lane, Birzebbugia soggett ghac-cens ta' Lm9 kull sena.
- iii. Utile dominju perpetwu tal-fond 7, Noqra Lane, Birzebbugia soggett ghac-cens ta' Lm8.50 kull sena.
- iv. Utile dominju temporanju ta' Grace House, Triq Fontanier, Qormi soggett ghac-cens ta' Lm12 fis-sena.

v. Porzjon art soggetta ghac-cens, minghajr ma naghataw l-ebda dettalji.

Ghalkemm il-konvenuta xehedet li ‘*L-ahjar haga tkun li niffirmaw id-Dok A kif emendat..’ u li hu abbozz ta’ ftehim iehor*, din il-qorti ma tistax tikkunsidra t-talba gialadarba triq toqghod fuq dak li talbu l-atturi fic-citazzjoni. Dan apparti li mid-deposizzjoni li ta n-nutar Pierre Cassar fis-seduta tal-21 ta’ Ottubru 2011, hu altru milli evidenti li għad hemm id-dizgwid. Il-qorti għandha dubji serji kemm din is-sentenza ser tirrizolvi il-pendenzi, in kwantu għad :-

i.Qabel jigi pubblikat il-kuntratt, trid issir il-causa *mortis* ta’ Mikiel Muscat;

ii. Irid jittlehaq ftehim dwar il-valuri li ser tingħata lill-immobbl li ser jigu trasferiti in esekuzzjoni tal-ftehim. Haga li l-qorti temmen li ma tistax issir f’dan il-procediment, meqjus it-talbiet u li m’ghandha l-ebda tagħrif dwar il-valur tal-proprietà illum;

iii. Hadd ma accetta l-wirt ta’ Mikiel Muscat. Certament irid ikun hemm il-mezzi finanzjarji biex ikun jistgħu jithallsu t-taxxi dovuti ta’ dak li għandu jifforma parti mill-patrimonju tad-decujus bis-sahha ta’ dan il-ftehim;

Il-qorti hi tal-fehma li tezisti probabilità li din is-sentenza mhux ser tkun tista’ tigi ezegwita jekk il-partijiet li għadhom hajjin jibqghu ma jiftehemux. Madankollu m’hiġiex tal-fehma li dan il-procediment għandu jiehu iktar fit-tul. Hu d-dmir tal-partijiet li jsolvu l-kwistjonijiet ta’ bejniethom u ma jistgħux jippretendu li l-qorti ssib soluzzjoni għal kollo.

Il-qorti ser tillimita ruħha biex tilqa’ t-talbiet tal-atturi. Madankollu ser tordna li kull parti għandha tagħmel tajjeb ghall-ispejjeż gudizzjarji meqjus :-

i. Din il-kawza ilha kwazi għoxrin (20) sena pendent, u mill-atti hu altru milli evidenti kemm kien hemm tkaxkir ta’ saqajn. L-ironija hi li minkejja li qiegħda tingħata sentenza, jidher li din mhux ser tkun qiegħda taqta’ l-kwistjoni darba għal dejjem.

ii. Sa mill-4 ta’ Marzu 1999 kien qiegħed jigi dikjarat li l-partijiet qiegħdin jagħmlu tentattivi biex jittransigu l-vertenza. Sitwazzjoni li baqghet hekk matul is-snini li segwew. Sahansitra fis-seduta tal-15 ta’ Ottubru 2010 l-attur talab ‘....differiment fit-tul sabiex isehh it-transazzjoni.’.

iii. It-trapass ta' dawn is-snin kollha ghenet biss biex l-affarijiet ikomplu jikkumplikaw ruhhom wara l-mewt ta' Mikiel Muscat fl-20 ta' Marzu 1998.

iv. Kien hemm zmien meta l-atturi kienu nfurmaw lill-qorti li kien sehh ftehim li kellu jigi formalizzat bil-pubblikazzjoni ta' att pubbliku (ezempju ara verbali tat-23 ta' Mejju 2000, rikors prezentat fit-23 ta' Ottubru 2000, 7 ta' Marzu 2002).

v. Il-kawza marret *sine die* darbejn (20 ta' Ottubru 2000 u 11 ta' Mejju 2007).

Ghal dawn il-motivi l-qorti qegħda taqta u tiddeciedi l-kawza billi tilqa' t-talba tal-atturi :-

1. Tordna l-pubblikazzjoni ta' kuntratt li jkun jirrifletti dak li ftehemu l-partijiet fl-iskrittura privata tal-15 ta' Jannar 1992 (Dok. A a fol. 5).

2. Tinnomina lin-nutar Dr Pierre Cassar sabiex jippubblika l-att relattiv. Minhabba d-diffikultajiet li ssemmew hawn fuq, il-qorti m'hijiex ser tiffissa gurnata ghall-pubblikazzjoni tal-att relattiv. Id-data ghall-pubblikazzjoni tal-att relativ tinghata wara li l-partijiet jirrizolvu l-pendenzi li ssemmew hawn fuq u tinghata prova dokumentarja li nstabet soluzzjoni.

3. Tikkonferma lill-kuraturi Dr John Mizzi u Dr Anthony Cutajar sabiex jidhru fuq l-att għal dik il-parti/wirt li kien qegħdin jirraprezentaw f'dawn il-proceduri.

4. Spejjez gudizzjarji bejn il-partijiet jibqghu bla taxxa, b'dan li l-ispejjez relatati mal-kuntratt għandhom jinqasmu skond kif jingħad fil-ftehim tal-15 ta' Jannar 1992. It-taxxa tkun dovuta minn dik il-parti li ser takkwista l-immobbbli.

5. Spejjez in konnessjoni mal-kuraturi għandhom jagħmlu tajjeb għalihom provizorjament l-atturi li għamlu l-kawza, bi dritt li jirkuprawhom mingħand dik il-parti li l-kuratur kien qiegħed jirraprezenta (cjoe' mingħand Joseph Muscat u mill-patrimonju ta' Mikiel Muscat).

6. Kwalsiasi spejjez li setghu għamlu l-imsejhin fil-kawza jibqghu a karigu tagħhom għaladarba ma pprezentawx nota tal-eccezzjonijiet.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----